

Proves d'accés a la universitat

Història de la filosofia

Sèrie 3

Qualificació				TR	
Exercici 1	Pregunta I				
	Pregunta II	a			
		b			
Pregunta III					
Exercici 2					
Exercici 3					
Suma de notes parcials					
Qualificació final					

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de tres exercicis, que trobareu a les pàgines 2-5 (exercici 1), pàgina 8 (exercici 2) i pàgina 10 (exercici 3).

En cada exercici heu d'escollir UNA de les dues opcions (A o B).

Tingueu en compte que l'exercici 1 consta, al seu torn, de tres preguntes.

Exercici 1

[6 punts en total]

Trieu una de les dues opcions següents, A o B, i responeu a les tres preguntes de l'opció que heu triat (que es formulen després del text).

OPCIÓ A

Què diries si un dia o una nit un dimoni s'introduís furtivament en la teva solitud més solitària i et digués: «Aquesta vida, tal com la vius ara i tal com l'has viscuda, hauràs de viure-la encara una altra vegada i encara incomptables vegades més. I en ella no hi haurà res de nou, sinó que cada sofrença, cada plaer, cada pensament, cada sospir, tot allò que és indiciblement petit i gran de la teva vida ha de tornar a esdevenir-se per a tu, tot en el mateix ordre i en la mateixa successió —fins i tot, també aquesta aranya i aquest raig de lluna que apareix entre els arbres, també aquest instant i jo mateix. A l'etern rellotge d'arena de l'existència se li donarà la volta una vegada i una altra —com també a tu amb ell, que ets una volva de pols de la pols!»? No et llançaries a terra cruixint de dents i maleiries el dimoni que et parlés d'aquesta manera? O potser has experimentat alguna vegada un moment immens en el qual li respondries: «Ets un déu i mai no havia sentit una cosa tan divina»? Si aquest pensament et dominés, et transformaria i potser t'esclafaria. La pregunta referent a totes les coses i a cada cosa «Vols això encara una altra vegada i encara incomptables vegades?» pesaria sobre les teves accions com la càrrega més pesada! O no hauries de sentir-te bé amb tu mateix i amb la vida, per tal de no desitjar res més que aquesta darrera i eterna confirmació, que aquest darrer i etern segellament?

Friedrich NIETZSCHE. *La gaia ciència*, 341

Pregunta I. Expliqueu breument (entre vuitanta i cent vint paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i trenta paraules en cada cas) el significat que tenen en el text les expressions següents: [1 punt]

a) «rellotge d'arena de l'existència»:

b) «ets una volva de pols de la pols»:

Pregunta III. Expliqueu el sentit i la justificació, segons Friedrich Nietzsche, de la següent frase del text: «O no hauries de sentir-te bé amb tu mateix i amb la vida, per tal de no desitjar res més que aquesta darrera i eterna confirmació, que aquest darrer i etern segellament?» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

[Comenceu a respondre a aquesta pregunta aquí sota; podeu continuar escrivint, si voleu, a les pàgines 6 i 7.]

OPCIÓ B

Un cop despatxat aquest important punt relatiu a la naturalesa de la inferència de la causa a l'efecte, l'autor torna sobre els seus passos i examina de nou la idea d'aquesta relació. En considerar el moviment transmès per una bola a una altra, no podíem trobar res més que contigüitat, anterioritat en la causa i conjunció constant. Però, al costat d'aquestes circumstàncies, normalment se suposa que hi ha una connexió necessària entre la causa i l'efecte, i que la causa posseeix una cosa, que anomenem *poder*, o *força*, o *energia*. La pregunta és: quina és la idea que acompanya aquests termes? Si totes les nostres idees o pensaments es deriven de les nostres impressions, aquest poder o bé ha de manifestar-se als nostres sentits, o bé al nostre sentiment intern. [...] les nostres ments no ens proveeixen cap noció d'energia, com tampoc no ho feia la matèria. Quan considerem la voluntat o volició *a priori*, abstraient-la de l'experiència, no som capaços d'inferir-ne cap efecte. I quan ens ajudem de l'experiència, aquesta només ens mostra objectes contigus, successius i constantment conjuntats. Comptat i debatut, doncs, o bé no tenim cap idea en absolut de força i energia, i aquests mots estan mancats de tota significació, o bé no poden significar res més que aquella determinació del pensament, adquirida per l'hàbit, a passar de la causa a l'efecte habitual.

David HUME. Resum del *Tractat de la naturalesa humana*

Pregunta I. Expliqueu breument (entre vuitanta i cent vint paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents: [1 punt]

a) «contigüitat»:

b) «impressions»:

Pregunta III. Expliqueu el sentit i la justificació, segons David Hume, de la següent frase del text: «o bé no tenim cap idea en absolut de força i energia, i aquests mots estan mancats de tota significació, o bé no poden significar res més que aquella determinació del pensament, adquirida per l'hàbit, a passar de la causa a l'efecte habitual.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Hume que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

[Podeu continuar responent aquí, si voleu, a la pregunta III de l'exercici 1.]

Exercici 2

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

OPCIÓ A. Compareu la concepció de Nietzsche sobre la moral amb la concepció sobre la moral d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

OPCIÓ B. Compareu la concepció de Hume sobre la ment amb la concepció sobre la ment d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

Exercici 3

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

OPCIÓ A. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Déu ha mort.»
Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

OPCIÓ B. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació del final del text següent:
«Hem pogut observar que la naturalesa es comporta de forma regular: quan hem observat un ornitorrinc i hem comprovat que era un mamífer, aleshores ha resultat que tots els altres ornitorrincs que hem observat també eren mamífers; quan he colpejat una bola de billar d'una determinada manera, s'ha mogut amb una determinada velocitat i fent una certa trajectòria, i si en una altra ocasió l'he tornat a colpejar exactament de la mateixa manera, la bola s'ha mogut, de nou, amb la mateixa velocitat i fent la mateixa trajectòria; el fet que en tot allò que hem observat fins ara hàgim vist que la naturalesa es comporta de forma regular ens justifica a concloure que en el futur també es comportarà de forma regular.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans